

‘Draaiboek Gladheidsbestrijding 2022-2023’

Diever, september 2022

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	- 2 -
1.1.	Leidraad gladheidsbestrijding	- 2 -
1.2.	Over dit draaiboek	- 2 -
2.	Aanpak en uitvoering	- 3 -
2.1.	Infographic gladheidsbestrijding	- 3 -
2.2.	Weersverwachting en plannen routes	- 4 -
2.3.	Uitgangspunten gladheidsbestrijding	- 4 -
2.4.	Piketdienst	- 5 -
2.5.	Tractie	- 5 -
2.6.	Gebruik strooizout en NaCl –mengsel	- 5 -
2.7.	Rijden van de route	- 6 -
2.8.	Registratie	- 6 -
2.9.	Het voltooien van de route	- 6 -
3.	Milieuaspecten	- 7 -
4.	Strooiroutes	- 8 -
5.	Afspraken met buurgemeenten en provincie	- 10 -

1. Inleiding

Voor u ligt het 'Draaiboek gladheidsbestrijding 2022-2023' van de gemeente Westerveld. Dit draaiboek beschrijft hoe we in het winterseizoen van 2022-2023 de gladheidsbestrijding uitvoeren.

1.1. Leidraad gladheidsbestrijding

De eisen die de samenleving aan de gladheidsbestrijding stelt worden steeds hoger. Mobiliteit moet zoveel mogelijk ook onder winterse omstandigheden worden gewaarborgd. Een andere ontwikkeling is de verdergaande juridificering van de maatschappij. Wegbeheerders worden steeds vaker aansprakelijk gesteld voor gebreken aan de weg (waaronder ook winterse omstandigheden op de weg). Door deze ontwikkelingen is een gedegen aanpak van de gladheidsbestrijding en het hebben van een logische samenhang in beleid en uitvoering steeds belangrijker. Om hieraan te voldoen heeft de gemeente een beleidsplan gladheidsbestrijding dat iedere vijf jaar door de raad wordt vastgesteld. Daarnaast wordt ieder jaar een draaiboek vastgesteld door het college voor de uitvoering.

1.2. Over dit draaiboek

We gaan eerst in Hoofdstuk 2 in op de aanpak en uitvoering. In Hoofdstuk 3 beschrijven we vervolgens de milieuaspecten. Hoofdstuk 4 geeft vervolgens inzicht in de strooiroutes. In hoofdstuk 5 behandelen we de afspraken met omliggende gemeenten en de provincie.

2. Aanpak en uitvoering

2.1. Infographic gladheidsbestrijding

2.2. Weersverwachting en plannen routes

Het aantal verharde wegen in onze gemeente bedraagt ongeveer 550 km en 120 km fietspad. Voor de gemeente is het ondoenlijk om al deze wegen tijdig te strooien. Dit geldt niet alleen voor Westerveld maar voor alle gemeenten. We moeten dus keuzes maken en prioriteiten stellen.

In de winterperiode voorziet Meteoconsult ons van weersinformatie. Dagelijks ontvangen we via de e-mail een 24 uren weersverwachting en een lange termijnverwachting. Zodra binnen een periode van vier tot vijf uur gladheid wordt verwacht krijgt de piketdienst van de gemeente een waarschuwing van Meteoconsult. Ook kan de piketdienst zelf contact opnemen met Meteoconsult.

Op twee locaties in onze gemeente zijn meetpunten aangebracht. Deze meetpunten registreren de wegdektemperatuur, neerslag en het restzout dat nog op het wegdek aanwezig is. Op deze wijze kan nauwkeurig worden bepaald of er daadwerkelijk gestrooid moet worden. De twee meetpunten zijn aangebracht op die plaatsen waar de wegdektemperatuur 's winters in Westerveld het laagst is en deze zijn de Bosweg (Diever-Zorgvlied) en de Ruitersweg (Havelterberg). De ervaringen over het gebruik van deze twee meetpunten ervaren wij als zeer betrouwbaar en uitermate nauwkeurig. Door deze informatie zijn wij in staat om het strooien goed in te plannen en de routes dus ook vroegtijdig preventief te strooien. Het grote voordeel van preventief strooien is dat er gestrooid wordt voordat het daadwerkelijk glad is. Dat is voor de inwoners en onze medewerkers een stuk veiliger. Er wordt immers gereden op schone wegen. Bij aanhoudende sneeuwval schakelt de strooiploeg over op curatief strooien en schuiven.

2.3. Uitgangspunten gladheidsbestrijding

Om de gladheidsbestrijding goed uit te voeren zijn een aantal uitgangspunten geformuleerd:

- Bij opkomende gladheid worden doorgaande wegen, risico wegen, school- en busroutes als eerste gestrooid. De totale lengte van deze routes bedraagt 220 km, waarvan 40 km fietspad is;
- De gemeente Westerveld strooit de doorgaande wegen, school- en bus routes preventief. Ook huisartsenposten, verzorgingstehuizen en brandweerkazernes zijn goed bereikbaar. Op deze manier is er een voorsprong bij opkomende gladheid. Zodra er sprake is van daadwerkelijke gladheid of bij aanhoudende sneeuwval wordt overgeschakeld op curatief strooien;
- De gemeente maakt gebruik van twee meetpunten. Deze twee meetpunten registreren de restwaarde van het wegzout op het wegdek. Deze twee meetpunten zijn aangebracht op (bewezen) locaties waar het wegdek in onze gemeente altijd het eerst glad is en de temperatuur het laagst. Voor het uitrukken van het team van de gladheidsbestrijding zijn de waarnemingen van beide meetpunten leidend. In bijzondere gevallen kan hiervan worden afgeweken maar overleg met de strooileider is dan noodzakelijk;
- Door een alarmeringssysteem wordt de piketdienst minimaal drie uur voordat daadwerkelijk gladheid wordt verwacht op de hoogte gesteld. Hiervoor is een contract afgesloten met het weerinstituut DTN.
- De vier strooiroutes in onze gemeente dienen bij preventief strooien binnen tweeënhalf uur te zijn gestrooid. Bij curatief strooien mogen deze tijden worden overschreden;
- De beslissing om te strooien wordt buiten werktijden genomen door de strooileider. Tijdens werktijden (7.30 uur – 16.00 uur) door de coördinator buitendienst. De beslissing is natuurlijk mede afhankelijk van het advies van DTN.
- Wegen, **niet zijnde** doorgaande wegen, risico wegen, school- of bus routes worden **in principe** niet tussen **23.00 uur en 6.00** gestrooid. Bij blijvende gladheid worden deze wegen overdag curatief gestrooid. Mocht dit niet lukken (bijv. bij extreme weersomstandigheden) dan treedt hij in overleg met de coördinator buitendienst;

- Bij calamiteiten of aanhoudende gladheid kunnen we altijd terugvallen op aannemers en loonwerkers uit onze gemeente. De gemeente is verdeeld in regio's en iedere aannemer of loonwerker heeft zijn eigen regio. Bij gebrek aan strooizout zal er worden overgestapt op een alternatieve bestrijding. Het college zal hierover dan een besluit nemen. Tevens vindt er een publicatie plaats op onze website en er zal een persbericht uitgaan;
- De strooileider gaat nadat zijn dienst is beëindigd in overleg met de opvolgende strooileider voor een warme overdracht. Hierbij bespreekt hij de situatie zodat hij niet tijdens zijn nachtrust hoeft te worden gestoord. Tijdens het overleg komen ook de volgende zaken aan de orde: duur strooidienst en inzet van eventueel een derde strooileider.

2.4. Piketdienst

Iedere medewerker die in de strooidienst zit heeft om de drie weken een week dienst. Er worden vier routes gereden dus draaien er in totaal twaalf medewerkers mee in de strooidienst. De dienst start iedere vrijdag om 16.00 uur en eindigt ook op vrijdag 16.00 uur. Het strooirooster voor dit seizoen loopt van **vrijdag 28 oktober 2022 tot vrijdag 31 maart 2023**. Bij langdurige aaneengesloten gladheid kunnen de strooileider en eerste medewerker ingrijpen en een alternatief schema opstellen. Dit om oververmoeidheid van de chauffeurs te voorkomen. Eventueel kan personeel worden ingehuurd. Hierover zijn afspraken gemaakt met aannemers en loonwerkers.

De strooileider die de betreffende week dienst heeft is verantwoordelijk voor het alarmeren van zijn teamgenoten van maandag tot en met vrijdag tussen 16.00 uur en 7.30 uur. In het weekend is hij 24 uur per dag verantwoordelijk. Van maandag tot en met vrijdag is de coördinator buitendienst verantwoordelijk tussen 7.30 uur en 16.00 uur. Beiden houden hierbij rekening met het advies van DTN en houden rekening met de waarnemingen van de meetpunten. Ze kunnen eventueel in overleg treden met elkaar, de achtervang of de coördinator buitendienst.

Om onze medewerkers goed voorbereid de weg op te sturen wordt met regelmaat een cursus 'veilig werken bij gladheid' georganiseerd. Deze cursus bestaat uit een "Rijvaardigheidstraining" en een theoretisch deel "Strooien met verstand" en vindt eens in de zes jaar plaats. Nieuwe medewerkers dienen voorafgaande aan het strooiseizoen de cursus te volgen.

2.5. Tractie

Bij normale gladheid worden drie vrachtwagens en één Volkswagen Crafter ingezet. Ieder voertuig wordt bemand door één persoon. De Volkswagen Crafter strooit in hoofdzaak de fietspaden en de vrachtwagens strooien de doorgaande wegen. Bij calamiteiten kan gebruik worden gemaakt van de inzet van aannemers en loonwerkers. Indien de strooileider van mening is dat er meer materieel moet worden ingezet is overleg met de coördinator buitendienst noodzakelijk. De coördinator buitendienst schakelt vervolgens de aannemers en loonwerkers in.

2.6. Gebruik strooizout en NaCl –mengsel

De hoeveelheid zout en NaCl mengsel wat wordt gestrooid is mede afhankelijk van de omstandigheden. Maar globaal wordt de volgende vuistregel aangehouden. Ca. 7,5 gram per m², bestaande uit vijf gram zout en tweeënhalf gram NaCl. Op het steunpunt in Dieverbrug staat de tank voor NaCl. De strooiers worden na het strooien gevuld met NaCl. De gemeente heeft een contract afgesloten voor het leveren van strooizout. Zodra er zout besteld moet worden dan dient men dit te melden aan de coördinator buitendienst. De buitendienst heeft zelf een NaCl menger.

2.7. Rijden van de route

Tijdens het rijden van de strooiroute dient de chauffeur een aangepaste rijstijl te hanteren. Vooral het rijden op fietspaden verdient extra aandacht. Tijdens het rijden moet gebruik worden gemaakt van alle veiligheidsvoorschriften. Voor nadere informatie over onze veiligheidsinstructies wordt verwezen naar het VGM bedrijfsreglement.

2.8. Registratie

Vanaf 2009 worden de rijroutes van de chauffeurs geregistreerd. Hiervoor zijn GPS systemen in de voertuigen gebouwd. Door gebruik te maken van dit registratiesysteem kan worden aangetoond waar er is gereden en wanneer is gestrooid. Bij aansprakelijkheden door bijvoorbeeld ongevallen of klachten, kan worden aangetoond dat de betreffende weg wel of niet is gestrooid.

2.9. Het voltooien van de route

De chauffeur is verantwoordelijk voor het schoonmaken van de strooicombinatie na het strooien en voor het stallen van de strooiers. Hij meldt zich af bij de strooileider. De chauffeur voert na het strooien een globale inspectie uit. Eventuele defecten aan voertuigen of veiligheidsvoorzieningen dienen te worden gemeld bij de monteur. De monteur draagt zorg voor het oplossen van het probleem dit eventueel in overleg met de coördinator buitendienst.

3. Milieuaspecten

De gemeente heeft als wegbeheerder de zorgplicht voor een goede en veilige staat van de wegen. Om dit te bereiken moet onder andere gladheid worden bestreden. Dit doen we in Westerveld met een NaCl-mengsel (natriumchloride). Dit mengsel bestaat uit vijf gram zout en tweeënhalf gram NaCl per vierkante meter. Dit geldt voor de vrachtauto's bij een preventieve ronde.

De Volkswagen Crafter strooit alleen NaCl. Totaal 20 gram per vierkante meter bij een preventieve ronde. Uit proeven blijkt dat op fietspaden alleen NaCl te strooien beter werkt tegen de gladheid, door de geringe verkeersintensiteit op de fietspaden.

Voor de beplanting is het zout in kleine hoeveelheden niet schadelijk. Dit is alleen het geval bij overmatig strooien. Er wordt in beperkte mate rekening gehouden met het soort beplanting nabij wegen die gestrooid worden. Het zout heeft een corroderende werking op metalen (lichtmasten, straatmeubilair en voertuigen). Op wegen heeft het zout geen nadelig effect, de witte aanslag verdwijnt weer na enkele regenbuien. Het zout heeft ook geen nadelig effect op de riolering. Via het "gemengd rioolstelsel" komt het grootste gedeelte van het zout terecht in de waterzuivering bij Dieverbrug waar het uiteindelijk wordt teruggevoerd in de Drentse hoofdvaart. Bij "gescheiden riolering" komt het terecht op het oppervlaktewater waar een sterke verdunning plaatsvindt. De invloed op het chloride –iongehalte van grond- en oppervlaktewater is minimaal maar moet toch zoveel mogelijk voorkomen worden.

Milieukundig gezien moet het gebruik van strooizout zo veel mogelijk beperkt worden. Overtollig wegenzout komt de flora en fauna niet ten goede. Doordat wij nat strooien (preventief) vind er al een behoorlijke besparing en milieuwinst plaats in het gebruik van strooizout ten opzichte van curatief strooien.

In 2011 zijn er twee meetpunten aangebracht in onze gemeente. De meetpunten registreren de wegdektemperatuur en het restzout dat nog op dit deel van de weg ligt. De meetpunten worden op de twee strategisch (aangetoonde) koudste plekken in onze gemeente aangebracht waar het altijd als eerste glad is. Landelijk is er inmiddels een dekking van meetpunten gerealiseerd wat een besparing op het aantal strooirondes heeft opgeleverd.

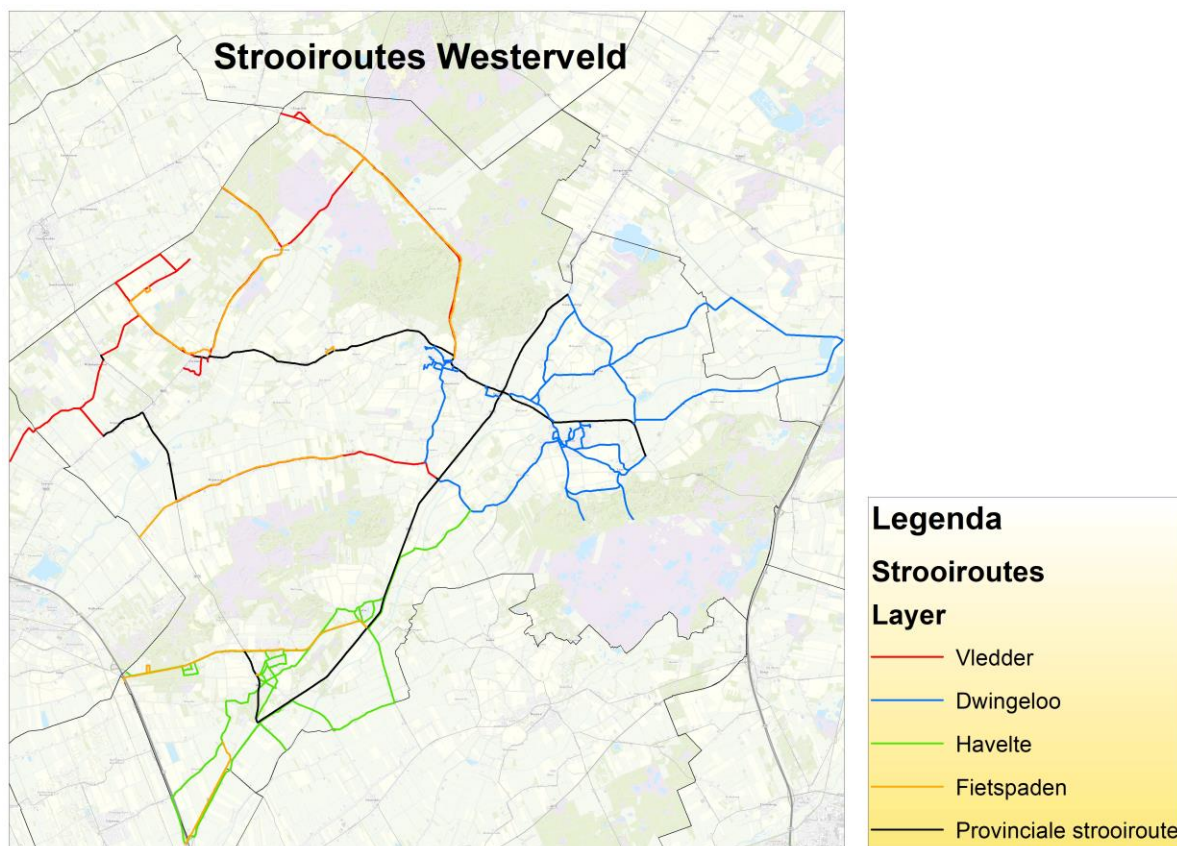
Bij de aanschaf van de strooiwagens wordt ook rekening gehouden met het beleid van duurzaamheid. Zo worden er geen strooiwagens meer aangeschaft die worden aangedreven door een motor. De nieuwste strooimachines werken door aandrijving van de hydrauliek van de vrachtwagen. Hierdoor vindt er een vermindering van de CO₂-uitstoot plaats.

Metten is weten

4. Strooiroutes

In Westerveld worden vijf strooiroutes gereden. Vier routes door de gemeente en 1 route door de provincie (provinciale wegen). De routes zijn weergegeven in onderstaande kaart.

Route 1

Bosweg, Wateren, Verwersweg (geheel tot aan de fabriek), Boijlerstraat, Huenderweg, Solweg, Kerkhoflaan, (kazerne brandweer), 'de hoek, Torenlaan, rond de Tippe, t Steegien, Pastorieweg, De Rolle, Van Royenstraat, Middenweg, P.W. Jansenlaan, Werkhorstlaan, Jodenweg, Vledderveen, Jan Wapstrastraat (tot Oostvierdeparten), Boergrup, Vaartweg, Van Naamen van Eemneslaan, Linthorst Homanstraat (Wilhelminaoord), Dwarsweg (tot Karnebeeklaan), Schoolweg, Moesbergererven, Midden, Oude Dijk, (tot Wiekslag), Oosteinde, Wapserveen.

Route 2

De Weijert (Diever), Peperstraat, Rond de Ned. herv. kerk (Diever), Brink (Diever), Hoofdstraat, Achterstraat, Meulakkers, Broekemastraat, Raadhuislaan (Diever), Brinkstraat, Kerkpad, Meulakkers, Schipper, Sepiepenakkers, Padakkers, Ketelstraat, Westeres, Valkenakker, Tusschendarp, Vlasstraat, Oldendiever, Wittelterweg, Honingvlaken, Westeinde (Dwingeloo), Heuvelenweg, Enthingeweg, Valderseweg + (brandweerkazerne), Nijverheidsweg, Weverslaan, Broeklaan, De Weijert (Dwingeloo), Brinkweg, Brink, Steegde, Kerkepad, Bruges, Moleneinde (Dwingeloo) Lheeweg, Valderseweg, Lheeweg (richting Sterrewacht), Oude Hoogeveensedijk, Bosrand, Drift, Zuidenweg, Holtien, De Vennen, Lheebroek, Voshaar, Eemster, Leggeloo, Leggelerstraat, Tolweg, Boterveen, Holtien, Dwingelerdijk, Mussels.

Route 3

Looweg, Hennehorstweg, Kippenburgweg, Egginkstraat, Anserweg, Ruinerwoldseweg, Hesselterweg, Osseweidenweg, Oosterweidenweg, Oeveraseweg, Meentheweg, Veendijk, Buitenpostweg, Eursingerlaan, Overcingelaan, Linthorstmanstraat, Darperkerkweg (Darp), Nieuwe Ruitersweg, Zuidstraat, Dorpsstraat (Uffelte), Lindelaan, Vijverlaan, Schoolstraat, Uffelterkerkweg, Eursingerkerkweg, ABS Havelte, Egginklaan, Boskampbrugweg, Havelterschapendrift, Wandelbosweg, Parkkamp, Molenweg, Hofweg, Koningskamp, Torenakkers, Piet Soerplein, Molenkampweg, Dorpsstraat (Havelte).

Route 4

Fietspad Bosweg, Fietspad Huenderweg, Dorpsstraat Zorgvlied, Fietspad Boylerstraat, Fietspad Solweg, Van Royenlaan, Fietspad Lange Wandenweg, Fietspad Middenweg, Fietspad P.W. Jansenlaan, Haarsmastraat, Rollerstraat (ged.), Fietspad Oosteinde, Fietspad Midden, Fietspad Westeinde, Fietspad Darperkerkweg, Ruitersweg, Haarweg, Bisschopsbergweg, Fietsstunnel, Fietspad Trambaanweg, Brandweer (Havelte) voor en achterzijde, Fietspad Havelterschapendrift, Fietspad Nieuwe Ruitersweg (naar Uffelte). Fietspad Entingheweg en Valderseweg, fietspad de Vennen, Schoolroute Entingheweg-Bruges- achterzijde de Fontein.

5. Afspraken met buurgemeenten en provincie

In onze regio strooien alle gemeenten preventief.

Met de buurgemeenten zijn afspraken gemaakt over die wegen die gemeentegrens overschrijdend zijn. Door goede afspraken ontstaan er geen of nagenoeg geen problemen bij de gemeentegrenzen. Deze wegen worden dus of door ons of door de buurgemeente in zijn geheel gestrooid. Op deze wijze komen weggebruikers niet voor verrassingen te staan.

De volgende afspraken hebben wij gemaakt met onze buurgemeenten:

Gemeente Westerveld strooit voor de volgende gemeenten:

Weg	Gemeente	Opgenomen in route
Madeweg	De Wolden	Route 2
Hesselterweg	De Wolden	Route 2
Kraloerweg	De Wolden	Niet in 1 ^e ronde
De Mussels	Midden Drenthe	Route 2
Voshaar	Midden Drenthe	Route 2
Doldersummersstraat	Weststellingwerf	Route 1
Fietspad Kallenkote	Steenwijkerland	Route 1
Dwarsweg	Steenwijkerland	Route 1

6. Buurgemeenten strooien voor de gemeente Westerveld:

Weg	Gemeente	Opgenomen in route
Venesluis	Midden Drenthe	1 ^e ronde
Bosweg (deel Smilde)	Midden Drenthe	1 ^e ronde
Stroovledder (rondweg en klinkerweg)	De Wolden	1 ^e ronde
Oostvierdeparten	Weststellingwerf	1 ^e ronde
Appelschaseweg	Ooststellingwerf	1 ^e ronde (curatief)
Westeinde	Steenwijkerland	1 ^e ronde

Provincie strooit voor de gemeente Westerveld:

Weg	Provincie	Opgenomen in route
Moleneinde / Hoofdstraat / Kruisstraat Diever		1 ^e ronde
Ten Darperweg Wapse		1 ^e ronde
Wapserweg / Brink / Dorpsstraat/ Vledderweg Vledder		1 ^e ronde
Vledderweg / Majoor v. Swietenlaan Fredriksoord		1 ^e ronde
Koningin Wilhelminalaan Wilhelminaoord		1 ^e ronde

Functie	Naam	Telefoonnummer
Teamleider Openbare Ruimte		
Coördinator		
Piketnummer		06 - 55763037

Meldkamer Drenthe		0592 - 382822
Meldpunt Westerveld		140521
Meldpunt Meppel		0522 - 850677
Meldpunt De Wolden		0528 - 378378

Aannemers/Loonbedrijf	Contactpersoon	Telefoonnummer
Otten Infra		
Fa. Leffers Havelte		
Fa. Vink Lhee		
J. Doornbos Nijensleek		

Adres zoutleveranties:
Steunpunt Dieverbrug Rijksweg 36 A 7984 ND DIEVERBRUG Tel: 0521 - 590417

** In het kader van de AVG zijn bepaalde persoonsgegevens weggelaten in bovenstaande tabellen. Deze contactgegevens zijn voor de uitvoering van de gladheidsbestrijding uiteraard bekend bij de coördinator buitendienst en teamleider openbare ruimte.*